nieuws

30 jaar na moord op Van Noppen: "Amper nog hormonendossiers"

nieuws

Het is precies 30 jaar geleden dat veearts Karel Van Noppen werd vermoord door de hormonenmaffia. In Wechelderzande, een deelgemeente van Lille, werd een bloemenhulde gehouden bij de herdenkingsplaats van de veearts, die bekendstond als een onverzettelijke bestrijder van illegale hormonen in de veeteelt. Zijn werk was niet voor niets, want vandaag is het illegaal hormonengebruik binnen de veeteelt uitgeroeid. De Nationale Opsporingseenheid (NOE) van FAVV rapporteert de laatste jaren nul inbreuken.

20 FEBRUARI 2025

Ruben De Keyzer & Isabelle Braet

Lees meer over:
rundveehouderij
geschiedenis
voedselveiligheid

Op de avond van 20 februari 1995 werd Van Noppen in de buurt van zijn auto met een kogel in het hoofd aangetroffen. Zijn wagen was tot stilstand gebracht en de autoruit was verbrijzeld. De toen 42-jarige veearts had zich de woede van de hormonenmaffia op de hals gehaald door zijn strikte controles op vetmesters en slachthuizen, waar illegale groeihormonen werden gebruikt. Ondanks pogingen tot omkoping en bedreigingen zette hij zijn strijd onverminderd voort.
Het onderzoek naar de moord leidde na ruim een jaar tot de arrestatie van drie betrokkenen: Carl De Schutter, Germain Daenen en Albert Barrez. Later, in 2000, werd ook Alex Vercauteren als opdrachtgever aangehouden. De rechtszaak resulteerde in zware gevangenisstraffen, maar de meeste veroordeelden kwamen na verloop van tijd vervroegd vrij. Enkel De Schutter heeft zijn volledige straf van 28 jaar uitgezeten en is sinds vorig jaar vrij.

Evolutie in de strijd tegen illegale hormonen

Sinds de moord op Van Noppen is er veel veranderd in de strijd tegen de hormonenmaffia. Het gebruik van steroïdhormonen als groeibevorderaars in de veeteelt is al 30 jaar verboden binnen de EU. De controlemechanismen zijn aanzienlijk verbeterd en het aantal overtredingen is sterk gedaald. Toch blijft het moeilijk om toegediende natuurlijke hormonen op te sporen.
Een doorbraak kwam er met een nieuwe detectiemethode, ontwikkeld door het Voedselagentschap in samenwerking met de Universiteit Gent en een Frans laboratorium. De techniek maakt het mogelijk om onderscheid te maken tussen lichaamseigen en

synthetische hormonen door middel van geavanceerde massaspectrometrie. Dit verhoogt de pakkans en heeft al geleid tot veroordelingen in recente rechtszaken.

Hormonencel zonder werk

Hoe alomtegenwoordig het illegale hormonencircuit 30 jaar geleden ook mocht wezen, vandaag lijkt deze misdaadvorm quasi volledig uitgeroeid. De hormonencel van de Vlaamse overheid kreeg steeds minder cases te behandelen, simpelweg omdat er minder overtreders waren. En dus werd de dienst omgedoopt tot de ‘Nationale Opsporingseenheid NOE', een dienst die zich bezighoudt met alle types voedselfraude.

“Sinds het bekend is dat we een nieuwe detectiemethode hebben om ook natuurlijke hormonen op te sporen, komt het bijna niet meer voor”, zegt verantwoordelijke Charlie Leroy. “Wanneer onze nieuwe machine nog maar net dienst deed, hebben we enkele inbreuken getraceerd, maar dat is nu veranderd. We doen jaarlijks ongeveer 400 staalnames bij verdachte bedrijven - dus geen routinecontroles - en toch hebben we de afgelopen twee, drie jaar geen frauduleus gebruik van zulke natuurlijke hormonen aangetroffen. Men is afgeschrikt. De pakkans is zeer hoog, en de straffen zijn groot voor wie betrapt wordt. Tot vijf jaar cel, en een geldboete die in praktijk zal leiden tot het faillissement van het bedrijf.”

> **“De afgelopen twee, drie jaar hebben we geen frauduleus gebruik van natuurlijke hormonen meer aangetroffen**
>
> Charlie Leroy - NOE

Paarden

Wat ook bijdraagt tot de verhoogde pakkans, is het team. Waar de dienst bij het ontstaan bemand werd door 12 ambtenaren, zijn dat er ondertussen 34. Hormonendossiers zijn slechts een miniem deel geworden van hun takenpakket, met een zeldzame uitzondering. “Aan de grens worden nu en dan wel hormonen onderschept”, zegt Leroy. “Smokkelwaar vanuit Australië of de VS. Het gaat dan bijna altijd om hormonen gericht op (sport)paarden en niet op runderen.”

Vals alarm

Ook Michael Gore van Febev, de federatie van het Belgisch Vlees, ziet amper nog hormonendossiers. “De situatie van vandaag is in de verste verte niet meer vergelijkbaar met wat er in de beginjaren van de hormonenmaffia heeft plaatsgevonden. Dankzij de detectiemechanismen bij diverse schakels in de keten, zoals Belbeef en het FAVV, is de incidentie zeer laag geworden.”

Wanneer een rund met een afwijkende hormoonspiegel wordt gesignaleerd, gaat het nagenoeg altijd om een vals alarm. “Meestal gaat het om een drachtig dier, die hebben van nature een afwijkende hormoonspiegel”, zegt Gore. “30 jaar geleden was hormonenfraude de grote uitdaging voor de sector, maar vandaag is het geen issue meer. Ook niet bij varkens en pluimvee. Het is een nieuwe tijd met andere uitdagingen. Zo richten we onze inspanningen nu voor een groot deel op de vermindering van antibioticatoediening.”

Volgens Liesbeth Van de Voorde van het FAVV kent België hoe dan ook een zeer hoge graad van voedselveiligheid. "Van de 64.846 stalen genomen op alle voedingsmiddelen, voldoet 98 procent aan alle normen”, zegt Van de Voorde. “Het gaat hier voor alle duidelijkheid om alle types voedingsmiddelen en elk type inbreuk. De controlemechanismen zijn op alle niveaus flink verbeterd tegenover vroeger."

Binnen de twee procent inbreuken, is het aandeel voor hormonen verwaarloosbaar. Hormoongebruik wordt niet meer opgenomen als aparte categorie binnen de analysecijfers, maar is gecatalogeerd onder de paraplu van medicinale inbreuken. Binnen de medicinale context zijn er in 2023 14.027 staalnames gebeurd. Bij slechts 0,5 procent van deze monsters werd een onregelmatigheid aangetroffen. Hier gaat het niet noodzakelijk om hormonen, maar om elk type medicatie.

Gevecht voor eerlijk vlees

Ondanks de vooruitgang blijft de moord op Karel Van Noppen een zwarte bladzijde uit de Belgische geschiedenis. Zijn nalatenschap leeft wel voort in de voortdurende inspanningen om de voedselveiligheid in België en Europa te garanderen. "Als veearts controleerde Karel Van Noppen vetmesters en slachthuizen op het gebruik van hormonen", vertelde burgemeester van Welcherzande Marleen Peeters (N-VA) op de herdenkingsplechtigheid. "Hij probeerde met enorme gedrevenheid ervoor te zorgen dat runderen die volgespoten waren met groeibevorderende hormonen niet op het bord van de consument kwamen. Ondanks heel wat dreigementen van de hormonenmaffia bleef hij doorgaan met zijn werk."

Uitgelicht

Terugblik: 25 jaar geleden brak de dioxinecrisis uit

nieuws

In mei 1999 brak de dioxinecrisis uit, het grootste voedselschandaal dat ons land ooit gekend heeft. Velen zullen de beelden van toen nooit vergeten. Vrachtwagens die duizende...

21 MEI 2024

Lees meer

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/

screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/

screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

Privacy policy

Copyright

Cookie Policy

Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada